

Aviz — Cartea verde privind strategia europeană în materie de deșeuri de plastic aflate în mediul înconjurător

(2013/C 356/06)

COMITETUL REGIUNILOR

- solicită Comisiei Europene să prevadă, până în 2020, interzicerea depozitării deșeurilor din plastic și extrem de inflamabile și să introducă obiective specifice și ambițioase în materie de prevenire, pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor de plastic, precum și armonizarea acestora în toate directivele relevante; Obiectivele trebuie să reflecte impactul asupra mediului al materialelor; pot fi avute în vedere și negociate obiective intermediare și perioade de tranziție cu statele membre;
- solicită Comisiei Europene să ia în considerare finanțarea viitoarelor infrastructuri de reciclare eficiente a plasticului și să stopeze finanțarea depozitării și incinerării; fondurile UE ar trebui alocate numai instalațiilor de recuperare a energiei, care fac parte dintr-o strategie coerentă de gestionare a deșeurilor, care prevede infrastructuri suficiente de sortare, curățare și reciclare în amonte a deșeurilor colectate;
- solicită punerea deplină în aplicare a principiului „poluatorul plătește” și solicită Comisiei Europene să studieze modul în care poate fi aplicată mai bine responsabilitatea extinsă a producătorului și importatorului în UE. Plata unei garanții și preluarea obligatorie a produsului aflat la sfârșitul ciclului de viață reprezintă căi de urmat la nivelul Uniunii Europene pentru anumite produse din plastic și produse care conțin plastic. Aplicarea principiului „plătești pentru a arunca” în cazul obiectelor voluminoase ar trebui de asemenea să fie obligatorie, iar metodele de colectare să fie determinate de ALR. În plus, pe lângă stimulentele în vederea reutilizării, se recomandă interzicerea furnizării gratuite a pungilor de plastic;
- consideră că la proiectare trebuie avută în vedere utilizarea unei varietăți reduse de materiale plastice, care să nu fie combinate cu alte materiale, și o declarație neechivocă a tipului materialului plastic pe ambalaje și produse, pentru a înlesni astfel reutilizarea și reciclarea lor; militează pentru introducerea unui conținut minim de material reciclat în viitoarele revizuii ale procesului de proiectare;
- solicită încheierea unui acord internațional privind interzicerea utilizării microgranulelor de plastic care se descompun, în produsele cosmetice și în alte produse de uz personal pentru a preveni această relativ nouă sursă de poluare a lanțului alimentar; consideră că există dovezi suficiente pentru a solicita interzicerea plasticului oxo-degradabil până când cercetări mai aprofundate vor stabili că acest produs are o valoare adăugată;

Raportor	dna Linda GILLHAM, membru al Consiliului municipal din Runnymede (UK-AE)
Document de referință	Cartea verde privind strategia europeană în materie de deșeurile de plastic aflate în mediul înconjurător COM(2013) 123 final

I. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL REGIUNILOR

1. salută Cartea verde privind deșeurile de plastic aflate în mediul înconjurător. Gestionarea optimă a deșeurilor este una dintre provocările majore cu care se confruntă autoritățile locale și regionale (ALR) în prezent, atât din perspectiva reducerii impactului asupra mediului al generării unui volum din ce în ce mai mare de deșeurile, prin crearea și finanțarea de infrastructuri de tratare și eliminare a deșeurilor, cât și din perspectiva conservării resurselor naturale;

2. atrage atenția asupra faptului că, totuși, prevenirea generării deșeurilor trebuie să se bucure de prioritate maximă. Pe lângă optimizarea gestionării deșeurilor principala provocare este stabilirea unor strategii cuprinzătoare și ambițioase de prevenire a generării deșeurilor;

3. în acest context, solicită punerea deplină în aplicare a principiului „poluatorul plătește”, ca una dintre cele mai eficiente metode de prevenire a deșeurilor, care poate ajuta autoritățile locale și regionale să își îndeplinească obiectivele în materie de deșeurile, reducând astfel povara financiară și administrativă care cade pe umerii acestora;

4. recunoaște că implicarea gospodăriilor este un element esențial pentru realizarea obiectivelor în materie de prevenire, colectare și reciclare. ALR sunt în măsură să furnizeze cetățenilor informații și echipamente necesare, pe de o parte, pentru a-și adapta atitudinea în materie de consum și, pe de altă parte, pentru a spori gama și calitatea materialelor colectate. Aceasta depinde de asumarea convingerii că deșeurile de plastic pot constitui o resursă valoroasă;

5. atrage atenția asupra faptului că deșeurile de plastic nu provin numai de la gospodăriile private; trebuie să se acorde o atenție mult mai mare în special industriei (de exemplu, industriei constructoare de vehicule), sectorului construcțiilor și altor sectoare profesionale, dat fiind că acestea au un consum foarte ridicat de materiale plastice;

6. recunoaște că există disparități între statele membre în ceea ce privește gestionarea deșeurilor. Din numeroase motive, inclusiv opoziția opiniei publice, în multe state membre

investițiile în instalațiile de gestionare a deșeurilor au fost încetinite, înregistrând întâzieri în punerea în funcțiune a infrastructurii necesare;

7. regretă lipsa sau ritmul lent al planificării strategice în lanțul de gestionare a deșeurilor: acțiunile de prevenire și de pregătire în vederea reutilizării și reciclării, sistemele de colectare, stațiile de tratare, inițiativele pieței. Pentru a asigura funcționarea piețelor trebuie asigurat un volum suficient de material plastic reciclat;

8. solicită Comisiei Europene să asigure implementarea deplină și punerea în aplicare a legislației UE existente în materie de mediu în toate cele 28 de state membre. Consideră că, în prezent, nu există suficiente resurse pentru punerea în aplicare și control;

9. salută intenția revizuirii în 2014 a Directivei privind depozitele de deșeurile. Consideră că aceasta ar trebui să prevadă interzicerea, până în 2020, a depozitării deșeurilor din plastic și extrem de inflamabile. CoR recunoaște că industria gestionării deșeurilor și ALR au nevoie de timp, de investiții și siguranță pentru a angaja resurse în infrastructura necesară colectării, sortării, reciclării și tratării eficiente. În timp ce statele membre mai puțin performante pot avea nevoie de o perioadă de tranziție pentru introducerea unei interdicții, toate deșeurile de plastic trebuie gestionate ca fiind o resursă, după cum prevede Foaiă de parcurs către o Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, pentru îndeplinirea obiectivelor 2020;

10. recunoaște că, deși șapte state membre depozitează deja mai puțin de 10 % din deșeurile, 11 state încă depozitează peste 60 %. Gestionarea deșeurilor trebuie să recunoască valoarea specifică a plasticului și să introducă sisteme mai bune și mai eficiente de colectare, în vederea reducerii la minimum a contaminării;

11. solicită Comisiei Europene să adopte, în cadrul viitoarelor revizuirii, o abordare integrată a tuturor tipurilor de plastic, inclusiv a deșeurilor de echipamente electrice și electronice (DEEE), a vehiculelor scoase din uz (VSU) și a ambalajelor. Obiectivele stabilite în Directiva-cadru privind deșeurile nu sunt suficient de ridicate și nu se referă în mod specific la deșeurile de plastic.

12. insistă asupra faptului că noile obiective pentru deșeurile de plastic ar trebui să abordeze chestiunea tonajului, care nu este un instrument de măsurare adecvat, în special pentru folia de plastic, care este un material foarte ușor. Obiectivele trebuie să reflecte impactul asupra mediului al materialelor, pentru a spori valoarea plasticului, care tinde să fie trecut cu vederea în favoarea unor materiale reciclabile mai grele;

13. observă că toate statele membre au adoptat principiul „valorificării energetice a deșeurilor” ca alternativă serioasă la depozitarea deșeurilor reziduale, care rămân după reutilizare și reciclare. În acest context, reiterează faptul că fondurile UE ar trebui alocate numai instalațiilor de recuperare a energiei, care fac parte dintr-o strategie coerentă de gestionare a deșeurilor, care prevede infrastructuri suficiente de sortare, curățare și reciclare în amonte a deșeurilor colectate. În plus, consideră că, având în vedere că plasticul are o putere calorică superioară, este important să se stabilească obiective de reciclare specifice acestui material, bazate pe capacitatea de prelucrare, pentru evitarea cererii de combustibil rezultat din incinerarea unor resurse valoroase;

14. consideră că ar trebui mai bine aplicate obiectivele existente. În plus, sprijină introducerea de obiective specifice și ambițioase obligatorii, dar posibil de îndeplinit, în materie de prevenire, pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor de plastic, pe lângă cele de depozitare a deșeurilor, întrucât se pot măsura cu mai mare precizie. Aceste obiective trebuie armonizate în toate directivele relevante. Pot fi avute în vedere și negociate obiective intermediare și perioade de tranziție cu statele membre și ALR care nu au realizat progrese satisfăcătoare în raport cu obiectivele privind deșeurile. În plus, consideră că soluțiile de reciclare de înaltă calitate ar trebui promovate prin sprijinirea activă a unei piețe a plasticului reciclat și că trebuie încurajată producția de materiale care respectă mediul, în vederea reducerii deșeurilor de plastic din natură;

15. solicită ca aceste obiective să se stabilească în conformitate cu principiile proporționalității, proximității și precauției în materie de prevenire, de pregătire pentru reutilizare și de reciclare;

16. consideră că aceste măsuri vor plasa deșeurile de plastic pe o poziție mai ridicată în ierarhie și este de acord cu solicitarea Parlamentului European de interzicere, până în 2020, a depozitării tuturor deșeurilor reciclabile și a deșeurilor biologice, dar avertizează că există riscul creșterii exportului de deșeurii de plastic în afara Europei în cazul în care reciclarea acestora nu se dezvoltă mai mult în UE;

17. solicită promovarea mai extinsă a reciclării plasticului în toate stadiile, pentru încurajarea unei economii circulare. Încă din faza inițială de proiectare, ar trebui avută în vedere nu numai reciclarea la sfârșitul ciclului de viață, ci și raționalizarea

polimerilor utilizați în procesul de producție și utilizarea unei varietăți reduse de materiale plastice, care să nu fie combinate cu alte materiale, în vederea facilitării separării pentru reciclare;

18. încurajează Comisia Europeană să promoveze achizițiile publice ecologice, care să propună stimulente mai importante pentru prevenirea, pregătirea pentru reutilizare, reciclarea și creșterea volumului de plastic reciclat în noile produse;

19. solicită Comisiei Europene să ia în considerare finanțarea viitoarelor infrastructuri de reciclare eficiente a plasticului și să stopeze finanțarea depozitării și incinerării, sprijinind totodată piața reciclării plasticului și, implicit, crearea de locuri de muncă;

20. recunoaște că reciclarea materialelor permite UE să devină mai independentă sub aspectul asigurării materiilor prime și că valorificarea energetică ar trebui să rămână o soluție în subsidiar, în conformitate cu ierarhia deșeurilor, pentru a se asigura valorificarea deplină a potențialului deșeurilor redirecționate și pentru a nu provoca un curent de opinie în favoarea valorificării energetice, după cum recomandă de altfel și cartea verde;

21. crede cu fermitate că sistemele de colectare la domiciliu ar trebui să fie obligatorii, dar proiectate astfel încât să încurajeze separarea și recuperarea la maximum a materialelor reciclabile de înaltă calitate. Acest aspect ține de domeniul subsidiarității și, deși reciclarea deșeurilor uscate nediferențiate se dovedește foarte eficientă în anumite state membre, trebuie recunoscut faptul că metodele de colectare variază între zonele urbane și cele rurale și de la o țară la alta. Deși, în practică, nu este posibil să existe o politică unică uniformă, există totuși posibilitatea unei raționalizări și normalizări pe bază voluntară a metodelor de colectare;

22. își reiterează opinia că există posibilități de conlucrare între autoritățile regionale în ceea ce privește gestionarea transfrontalieră a deșeurilor și introducerea unor centre de tratare pentru diferite tipuri de imobile, cum ar fi blocurile de locuințe, pentru asigurarea gestionării eficiente a fluxurilor de deșeurii și utilizarea optimă a infrastructurilor și resurselor disponibile în acest sector;

23. consideră că soluțiile de reciclare de înaltă calitate ar trebui promovate prin sprijinirea activă a unei piețe a plasticului reciclat și că trebuie încurajată producția de materiale care respectă mediul, în vederea reducerii deșeurilor de plastic din natură;

24. regretă că rapoartele actuale privind obiectivele de recuperare în conformitate cu Directiva-cadru privind deșeurile se bazează pe colectarea, și nu pe reciclarea sau valorificarea energetică efectivă. Se impune în regim de urgență clarificarea definițiilor și găsirea unei metode de calcul unice a performanțelor în materie de reciclare;

25. recunoaște că Comisia Europeană a introdus deja un program de sprijin pentru cele 10 state membre care au înregistrat cele mai scăzute rezultate în domeniul deșeurilor. Regretă că 18 state membre sunt încă departe de a se conforma Directivei-cadru privind deșeurile;

26. sugerează se impune o serie întreagă de măsuri, întrucât niciun instrument politic nu va permite trecerea de la depozitarea deșeurilor la reciclarea acestora. Cu toate acestea, reciclarea nu este întotdeauna o strategie viabilă în cazul în care reciclarea plasticului este dificilă din punct de vedere tehnic și nu se justifică întotdeauna economic, chiar din perspectiva celor mai serioase rațiuni privind mediul;

27. consideră că UE beneficiază de o poziție adecvată pentru a îndeplini rolul de lider mondial în eliminarea depozitării plasticului și ar trebui să difuzeze cele mai bune practici în materie de gestionare a deșeurilor la nivel local, regional, național și internațional. UE ar trebui să promoveze inițiative durabile și să se asigure că navele agenților de reciclare își transportă produsele numai către stațiile de reciclare care se conformează aceluiași norme ca și stațiile de reciclare din UE. Brokerii nu sunt agenți de reciclare, iar CoR solicită o monitorizare mai strictă a punerii în aplicare a regulamentelor privind transportarea deșeurilor în porturile europene;

28. în acest context, își reiterează sprijinul la crearea unei platforme de informare europene, care ar oferi ALR posibilitatea de a face schimb de informații cu privire la prevenirea și gestionarea deșeurilor în interiorul și în afara UE;

29. recunoaște faptul că plasticul este utilizat la scară mondială, dar aplicarea bunelor practici încă din faza de proiectare, din perspectiva posibilităților de reutilizare și reparare, precum și a reciclării, își va dovedi eficacitatea dincolo de granițele UE și va ajuta la evitarea transformării deșeurilor de plastic în viitoare deșeuri marine;

30. observă că multe bunuri de consum, în special aparate electrice și electronice, sunt fabricate în afara UE și, din cauza prețului ridicat al forței de muncă în UE, sunt apoi reexportate pentru demontare, reciclare sau eliminare. În conformitate cu principiul proximității, CoR recomandă dezvoltarea infrastructurilor de reciclare și reutilizare într-un cadru european, pentru ca statele membre să utilizeze în mod eficient infrastructurile de gestionare existente pe teritoriul UE și să evite duplicarea inutilă a investițiilor. Astfel, deșeurile din plastic ar putea fi tratate în țările vecine fără să fie necesară construirea de diferite tipuri de stații de reciclare a deșeurilor în fiecare stat membru, în timp ce infrastructuri specifice de tratare specializată a unui anumit tip de deșeuri ar putea fi instalate pe teritoriul UE pentru evitarea

duplicărilor. CoR admite că trebuie introduse și consolidate sisteme adecvate de control transfrontalier a deplasării deșeurilor;

31. consideră că, deși acțiunea voluntară poate completa legislația, reglementarea va fi necesară pentru a asigura un cadru de gestionare a deșeurilor eficient, eficace, sigur și durabil. CoR consideră totuși că Comisia Europeană ar trebui să aibă în vedere măsuri de informare și incitare a consumatorului și a gospodăriilor să își modifice comportamentul, înainte de a se recurge la taxe și interdicții;

32. solicită Comisiei Europene să studieze modul în care poate fi aplicată mai bine responsabilitatea extinsă a producătorului și importatorului în UE, în special în cazul deșeurilor de plastic de gestionarea cărora răspund prea adesea autoritățile locale și regionale. O mai bună aplicare a acestei responsabilități ar trebui să permită introducerea pe piață a unor produse care generează mai puține deșeuri de plastic și care sunt mai ușor de reciclat. Plata unei garanții și preluarea obligatorie a produsului aflat la sfârșitul ciclului de viață reprezintă căi de urmat la nivelul Uniunii Europene pentru anumite produse din plastic și produse care conțin plastic, astfel încât să fie luată această povară de pe umerii autorităților locale și regionale. Comitetul consideră că merită promovat de asemenea sistemul de „preluare” în rândul distribuitorilor, școlilor și întreprinderilor, unde se pot acumula cantități de resurse separate valoroase, pentru ca procesul de reciclare să devină mai viabil. Există exemple, cum sunt telefoanele mobile și cartușele de imprimantă.

33. este de părere că aplicarea principiului „plătești pentru a arunca” în cazul obiectelor voluminoase ar trebui de asemenea să fie obligatorie, iar metodele de colectare să fie determinate de ALR; de asemenea, trebuie luate măsuri de sensibilizare și de control mai atent al traseului deșeurilor, pentru a se evita tendința ca deșeurile (de plastic) să fie incinerate în echipamente necorespunzătoare din punct de vedere tehnic sau depozitate ilegal;

34. recunoaște că există posibilități de dezvoltare a sistemelor de garanție și preluare de la caz la caz. Recuperarea sticlelor și recipientelor pentru băuturi s-a dovedit a fi o soluție de succes în câteva state membre și oferă material de reciclare de calitate. Această soluție ar putea oferi o alternativă valoroasă în zonele rurale, unde nu este posibilă colectarea separată. Colectarea materialelor plastice de tip PET (polietilentereftalat) poate fi încurajată în continuare de către ALR prin aplicarea planurilor de durabilitate a mediului în cadrul evenimentelor cu largă participare, numai dacă nu există alternative ecologice pentru sticlele din PET;

Proiectarea ecologică

35. consideră că etapa proiectării produselor este esențială pentru reducerea la minimum a deșeurilor. Crede că, întrucât actuala directivă privind proiectarea ecologică se concentrează pe consumul de apă și energie, revizuirea acesteia ar putea acum să lărgescă domeniul de aplicare pentru a extinde aplicarea sa la alte produse de plastic și pentru a include cerințe privind pregătirea pentru reutilizare, combaterea obsolescenței, posibilitatea de reparare a produsului și reciclarea, prevăzând consilierea consumatorului cu privire la durabilitatea produsului (de exemplu, un „pașaport” care să însoțească produsul). Proiectarea este importantă pentru consumatori, dar și pentru autoritățile care se ocupă de gestionarea deșeurilor, care sunt responsabile pentru gestionarea sfârșitului ciclului de viață al produselor. O bună proiectare a produsului și a ambalajului aferent precum și a demontării acestuia va pregăti și îmbunătăți posibilitățile de reciclare a produsului respectiv;

36. atrage atenția asupra tendinței de „reducere a masei” și a introducerii pungilor în proiectarea ambalajelor destinate consumatorului (plastic înlocuind sticla sau metalul), ceea ce reduce costurile de transport și, ca urmare, emisiile de dioxid de carbon; recunoaște însă că, deși aceste rezultate sunt în avantajul tuturor, această tendință se poate dovedi foarte profitabilă pentru producători, în schimbul creșterii costurilor de colectare și prelucrare care revin autorităților locale și regionale;

37. în acest context, consideră necesară reducerea sortimentelor de mase plastice (compoziția materialelor plastice), pentru a permite astfel topirea în comun a maselor plastice compatibile, sortate în prealabil. Aceasta presupune, de asemenea, o declarație neechivocă a tipului materialului plastic pe ambalaje și produse, pentru a înlesni astfel sortarea lor; în plus, masele plastice nu trebuie să conțină poluanți organici persistenți (POP) sau substanțe chimice interzise în conformitate cu regulamentul REACH;

38. consideră că orientarea utilizatorului cu privire la proiectarea durabilă a produsului pentru întregul său ciclu de viață, inclusiv pentru prelucrarea acestui produs la încheierea acestui ciclu, îl va ajuta să înțeleagă adevărata valoare a unui obiect și să prevină risipa inutilă a unor resurse valoroase;

39. militează pentru introducerea unui conținut minim de material reciclat în viitoarele revizuiți ale procesului de proiectare, luându-se totodată în considerare faptul că anumite utilizări, cu efect asupra calității hranei și sănătății personale impun anumite standarde în ceea ce privește materialele întrebuințate;

40. solicită eliminarea treptată a utilizării substanțelor periculoase în masele plastice, atât în cazul produselor noi, cât și al produselor reciclate, pentru reducerea riscurilor legate de utilizarea acestora și pentru a avea mai multe posibilități de reciclare. Comitetul susține recomandarea din foaia de parcurs pentru O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, privind trecerea pe lista substanțelor candidate REACH, până în 2020, a substanțelor care stârnesc preocupări

deosebit de mari, ceea ce ar permite includerea aditivilor din plastic respectivi. În acest context, solicită să se acorde o atenție specială microgranulelor din plastic și nanoparticulelor care ridică probleme noi și care nu sunt vizate în mod specific de Regulamentul REACH;

41. solicită să se acorde o atenție specială proiectării ecologice în cazul imprimantelor 3D, dezvoltarea acestora putând avea un impact semnificativ asupra generării de deșeuri de plastic, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ;

Produsele din plastic de unică folosință

42. consideră că sunt necesare măsuri combinate în ceea ce privește produsele cu durată scurtă de viață și de unică folosință, precum și dispozițiile privind reducerea utilizării acestora și promovarea produselor care pot fi folosite de mai multe ori. Aruncarea ireponsabilă a pungilor și a sticlelor de plastic goale este ilustrativă pentru societatea bazată pe risipă în care trăim și, totodată, este dăunătoare pentru mediu; pe lângă stimulentele în vederea reutilizării, în numeroase regiuni s-a dovedit utilă interzicerea furnizării gratuite a pungilor de plastic, prin urmare această soluție trebuie avută în vedere;

43. consideră că sunt necesare măsuri combinate în ceea ce privește produsele cu durată scurtă de viață și de unică folosință, precum și dispozițiile privind reducerea utilizării acestora și promovarea produselor care pot fi folosite de mai multe ori. Aruncarea ireponsabilă a pungilor și a sticlelor de plastic goale este ilustrativă pentru societatea bazată pe risipă în care trăim și, totodată, este dăunătoare pentru mediu;

44. consideră că sistemul de preluare ar putea fi încurajat și extins și în alte locuri publice foarte frecventate (deseori întreprinderile și școlile recurg la sisteme similare de mici dimensiuni care le ajută să recolteze cantități importante de deșeuri reciclabile);

Materialele plastice biodegradabile

45. își exprimă preocuparea cu privire la posibilitatea inducerii în eroare a consumatorilor prin utilizarea termenului „biodegradabil” în condițiile în care aceste materiale se descompun adesea numai în instalațiile de compostare industrială, la temperaturi ridicate;

46. subliniază că este important să se facă diferența între materiale degradabile, biodegradabile și compostabile. Acești termeni deseori se înlocuiesc reciproc, ceea ce este incorect. Un material plastic poate fi degradabil, dar nu biodegradabil, sau poate fi doar compostabil;

47. consideră că armonizarea și simplificarea sunt esențiale în etichetarea destinată consumatorilor. Totuși, își exprimă preocuparea cu privire la faptul că unele informații pot deruta sau induce în eroare și ar trebui eliminate. Informațiile privind procedurile adecvate de reciclare și conținutul de materiale reciclate ar trebui să fie ușor de înțeles;

48. își exprimă de asemenea îngrijorarea cu privire la faptul că termenul „bioplastice” poate antrena acordarea de acreditări în materie de mediu, în condițiile în care biomasa utilizată în procesul de producție poate să nu fie durabilă sau să concureze utilizarea terenurilor pentru producerea de alimente; se pronunță în favoarea promovării și sprijinirii cercetării și dezvoltării de bioplastice. În acest sens, trebuie ținut seama în mod fundamental de concepția lor ecologică, cu privire la materia primă (pe cât posibil, din deșeuri), la aditivi (care nu dăunează mediului și sănătății), la capacitatea lor de a fi reparate, precum și cu privire la potențialul de reutilizare sau la capacitatea de a se descompune ale acestora;

49. prin urmare, solicită ca standardele europene pentru posibilitățile de compostare (atât la scară industrială, cât și la domiciliu), biodegradabilitate și degradabilitate, precum EN 13432 și EN 1499, să se aplice integral, dar și să fie verificate sub aspectul valabilității lor în ceea ce privește asigurarea unui mediu adecvat, precum solul, apa mării și apele curgătoare, stațiile de tratare a apelor reziduale și de fermentare anaerobă a deșeurilor, pentru a realiza un sistem european de etichetare prin care se vor distinge foarte clar caracteristicile menționate;

50. solicită încheierea unui acord internațional privind interzicerea utilizării microgranulelor de plastic care se descompun, în produsele cosmetice de curățare a tenului, în pasta de dinți și în alte produse de uz personal pentru a preveni această relativ nouă sursă de poluare a lanțului alimentar;

51. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că eticheta de plastic „oxo-degradabil” înseamnă numai „oxo-fragmentabil”, și nu biodegradabil, în timpul procesului de fragmentare existând riscul eliberării în mediu a microparticulelor de plastic. S-a constatat că, atunci când este introdus în procesul de reciclare, plasticul oxo-fragmentabil contaminează și compromite calitatea materialului reciclat. Există dovezi suficiente pentru a solicita interzicerea plasticului oxo-degradabil până când cercetări mai aprofundate vor stabili că acest produs are o valoare adăugată;

Deșeurile marine

52. este de acord cu afirmația din Cartea verde cum că „majoritatea deșeurilor găsite în mările și oceanele noastre sunt constituite din plastic”, ceea ce reprezintă o problemă serioasă la nivel global. Consideră că reducerea volumului de plastic care pătrunde în mediul marin trebuie să constituie o prioritate pentru toate părțile interesate în ciclul de viață al materialelor plastice;

53. recunoaște necesitatea studierii mai aprofundate a surselor, transportului și prezenței macro- și micro deșeurilor de plastic în mediu. De asemenea, trebuie înțeles impactul acestor particule microscopice asupra vieții marine;

54. solicită eforturi sporite în monitorizarea și colectarea de date pentru evaluarea succesului sau eșecului măsurilor specifice și pentru a contribui la dezvoltarea unor posibile soluții. Consideră că stabilirea unui anumit obiectiv de reducere a deșeurilor marine este posibilă numai pe baza unor date corecte privind volumul actual al deșeurilor marine;

55. militează pentru aplicarea unei strategii duble:

(a) o strategie pe uscat, pentru a preveni pătrunderea deșeurilor de plastic în mediul marin;

(b) o strategie pe mare, pentru a garanta că cei care desfășoară activități pe ocean și pe mare își respectă obligațiile în ceea ce privește deșeurile.

strategia aplicată pe uscat recurge la măsurile enunțate anterior, iar strategia aplicată pe mare presupune o aplicare mai riguroasă a Convenției MARPOL (Convenția internațională pentru prevenirea poluării de către nave) și a altor convenții;

56. recomandă o mai bună coordonare politică și în privința aplicării normelor între UE și Organizația Maritimă Internațională (agenția ONU pentru siguranța și securitatea navigației și prevenirea poluării marine de către nave);

57. recunoaște că Directiva-cadru privind Strategia UE pentru mediul marin stabilește obiective privind deșeurile marine și că noile obiective trebuie să fie coerente cu obiectivele existente în materie de deșeuri. Pot fi avute în vedere obiective specifice pentru plastic, dar orice obiectiv trebuie să fie SMART, și nu doar să impună o reducere. Legislația existentă în cadrul MAROL în materie de deșeuri și resurse trebuie mai bine pusă în aplicare în prezent;

58. recunoaște rolul ALR și al partenerilor lor în procesul de sensibilizare a cetățenilor. Recunoașterea răspândirii deșeurilor din plastic în apa râurilor și a mărilor este condiția preliminară a soluționării și reducerii gravității situației. Printre măsurile necesare se numără promovarea programelor educative în cadrul școlilor, încurajarea comportamentului responsabil în sectorul turistic și a inițiativelor lansate de industria materialelor plastice. Organizarea săptămânilor europene ale curățeniei sau a unor inițiative similare și asigurarea unei publicități adecvate ar atrage atenția asupra acestei probleme;

59. încurajează cooperarea dintre ALR și a partenerilor lor cu organizațiile de voluntariat pentru o mai bună organizare a unor acțiuni valoroase de promovare a curățeniei. Deși zilele europene ale curățeniei costiere, containerele de gunoi și inițiativele de strângere a deșeurilor de pe plajă ajută la colectarea unui volum redus de deșeuri, ele contribuie de asemenea la sensibilizarea comunităților locale. Pot fi promovate inițiativele lansate de sectorul pescuitului constând în colectarea de deșeuri în zilele în care nu se pescuiește, precum și asigurarea posibilității depunerii deșeurilor în portul cel mai apropiat, și nu în portul de origine; în acest sens, CoR sprijină planurile Comisiei Europene de a lansa, în 2014, o zi europeană a curățeniei și se oferă să exploreze posibilitățile de cooperare în cadrul acestei inițiative;

60. consideră că, din resurse proprii, ALR nu pot acoperi cheltuielile legate de gestionarea deșeurilor marine și solicită o colaborare sporită în statele membre la toate nivelurile de guvernare, între instituțiile responsabile, autoritățile din domeniul gestionării apelor, autoritățile portuare și sectorul gestionării

deșeurilor, pentru găsirea celor mai bune metode – ținând seama de raportul cost/eficiență – pentru prevenirea pătrunderii în mediul marin a deșeurilor de plastic;

61. solicită îmbunătățirea bazei de cunoștințe, prin programe cu finanțare UE, precum LIFE+ sau FEDER, pentru a cerceta impactul deșeurilor de plastic asupra solului și a mediului marin;

Observații finale

62. solicită tuturor actorilor din sectorul gestionării deșeurilor să conlucreze pentru reducerea prezenței și a efectelor plasticului în mediul înconjurător, precum și a utilizării materiilor prime și recunoaște potențialul acestuia ca o resursă valoroasă. Este vorba de o provocare, dat fiind că plasticul este ieftin și polivalent, având numeroase întrebuințări, dar persistența lui creează probleme pe termen lung. Deși acumularea din ce în ce mai importantă de deșeuri de plastic în mediul marin de la nivel global reprezintă un semnal de alarmă, este recunoscut faptul că eliminarea necontrolată a deșeurilor se practică în cea mai mare parte pe uscat. Prezența deșeurilor din plastic este inacceptabilă în orice mediu!

Bruxelles, 8 octombrie 2013

Președintele
Comitetului Regiunilor
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
